

[...]

Jord & Affald
J.nr. 335/05-0003
Ref. Ulu/pbr/jeg
Den 22. februar 2006

Miljøstyrelsens afgørelse af klage over Lundtoft Kommunes påbud om afhjælpende foranstaltninger på ejendommen matr. nr. [...], beliggende [...], 6200 Aabenraa

1. Klage til Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen modtog den 6.maj 2002 [...] klage af 1. maj 2002 over Lundtoft Kommunes påbud af 4.april 2002 om afhjælpende foranstaltninger efter olieforurening på ejendommen [...], 6200 Aabenraa.

Med brev af 23. maj 2002 fremsendte kommunen sagens øvrige akter til Miljøstyrelsen.

[...] er repræsenteret ved adv. [...].[...] varetager den obligatoriske forsikringsordning for villaolietanke og samarbejder med Oliebranchens Miljøpulje (OM) om undersøgelses- og oprensningsaktiviteter. Som miljørådgiver for OM har Rambøll A/S forestået undersøgelser og afværgeforanstaltninger.

2. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen ændrer Lundtoft Kommunes afgørelse af 4. april 2002, således at tidligere grundejer, [...], påbydes at foranledige udførelse af undersøgelse med henblik på en nærmere afgrænsning af restforureningen under boligen, samt kontrolanalyser af grundvandet.

Om nødvendigt udarbejdes fornyet risikovurdering og eventuelt forslag til afhjælpende foranstaltninger som kan sikre miljø og sundhed.

Der henvises til afsnittene 7 og 8 for en nærmere redegørelse. Vejledning om eventuel klage over Miljøstyrelsens afgørelse findes i afsnit 9.

Situationsplan er vedlagt som bilag til afgørelsen.

3. Baggrund for sagen

Den 21. marts 2002 anmeldte grundejer [...] en olieforurening til Lundtoft kommune. Grundejer oplyste, at han konstaterede forureningen efter at have fjernet en olietank på ejendommen, og at forureningen stammer fra en utæt bundprop i den fjernede tank. Tanken var en 1.200 liters olietank placeret nord for beboelsen. Olieledningen var ført gennem fundamentet til fyr i beboelsen. Ejendommen har egen drikkevandsboring, der er placeret ca. 10 meter vest for skadestedet.

Kommunen udstedte den 4. april. 2002 et påbud om afhjælpende foranstaltninger til grundejeren.

Den 8. april 2002 besigtigede Rambøll lokaliteten sammen med grundejer. I området hvor tanken havde været opstillet, kunne der konstateres olielugt. Rambøll konstaterede ved besigtigelsen, at bundproppen var utæt.

Med brev af 8. april 2002 anmodede [...] kommunen om at bekræfte "at kommunen ikke vil kræve afværgeforanstaltninger overfor den konstaterede forurening, der ikke er miljø- og sundhedsmæssigt begrundet og som ikke er i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip."

Kommunen svarede samme dag [...], at man ikke på det foreliggende grundlag kunne tage stilling til, om der kunne efterlades en restforurening.

Med brev af 1. maj 2002 meddelte [...] kommunen, at de forstod kommunens brev af 8. april 2002 som om, kommunen ville kræve fuldstændig oprensning og de anmodede endnu en gang kommunen om at bekræfte [...] brev af 8. april 2002.

3.1 Forureningsundersøgelsens resultater

Rambøll har i april 2002 foretaget forureningsundersøgelser på ejendommen. Rapporten er dateret maj 2002. Af rapporten fremgår blandt andet følgende:

Jordforurening

Der er konstateret en gasolieforurening i jorden under den tidligere tank. Jordforureningen vurderes at dække 10 m². For hovedparten af arealet forekommer jordforureningen i dybden ned til 2,5 – 3,0 meter. Mængden af olie i jorden svarer til ca. 60 kg. fyringsolie.

Vandforurening

Der er ikke påvist kulbrinter i drikkevand fra drikkevandsboringen som er beliggende ca. 7 m sydvest for olietanken.

Der er påvist kraftig forurening af det terrænære grundvand i området tæt på olietanken (boring B1, totalkulbrinter: 3.500 µg/l). Denne forurening vurderes primært at udgøre en risiko overfor ejendommens drikkevandsindvinding, der er placeret 10 meter nedstrøms. Forureningen vurderes i mindre grad at udgøre en risiko overfor det primære grundvandsmagasin.

Indeklima

Benzenforureningen målt under betongulvet i boligen vurderes ikke at udgøre en risiko for indeklimaet.

Anbefalinger

Det anbefales at så meget som muligt af den forurenede jord fjernes.

Af bygnings- og gravetekniske årsager er det nødvendigt at efterlade en mindre restforurening under beboelsens nordlige del. Restforureningen vurderes at omfatte ca. 9 tons jord, hvori den samlede mængde olie estimeres til at være under 8 kg.

Det er muligt at fjerne hovedparten af forureningen uden for bygningen ved at sikre fundamentet med støbte Ø60 cm betonpiller langs fundamentet. Herefter kan den resterende forurening graves og bores op.

Rambøll vurderer, at der skal opgraves ca. 60 tons olieforurenede jord.

Der anbefales afværgeforanstaltninger overfor grundvandsforureningen. Der foreslås etableret en 4 meter dyb Ø425 mm pumpebrønd ved "hot spot" til op-pumpning af forurenede grundvand.

3.2 Klagens opsættende virkning

Med brev af 23. maj 2002 anmodede Lundtoft Kommune Miljøstyrelsen om svar på følgende spørgsmål:

"Idet der henvises til Lov om forurenede jord § 79 ønsker Lundtoft Kommune oplyst, om klagemyndigheden kan ophæve den opsættende virkning påbudet har, således at Lundtoft Kommune kan kræve de af Rambøll skitserede afværgetiltag iværksat."

Den 31. maj 2002 svarede Miljøstyrelsen, at anken ikke havde opsættende virkning for påbudet, på følgende vilkår:

- Ophævelsen af den opsættende virkning gælder alene for den del af oprydningen, der vedrører de af Rambøll i sin rapport af maj 2002 side 5 anbefalede afværgeforanstaltninger overfor grundvandsforureningen, som har følgende ordlyd:
"Der anbefales afværgeforanstaltninger overfor grundvandsforureningen. Der foreslås etableret en 4 meter dyb Ø425 mm pumpebrønd ved "hot spot" til op-pumpning af forurenede grundvand. Afhængig af forureningsgrad og vandmængde kan det oppumpede grundvand ledes til lagertank eller gennem et kulfilter."
- Ophævelsen af den opsættende virkning sker uden præjudice for Miljøstyrelsens efterfølgende behandling af sagen.

3.3 Oplæg til midlertidige afhjælpende foranstaltninger

Med brev af 26. juni 2002 fremsendte adv. [...] et notat fra Rambøll af 17. juni 2002 indeholdende oplæg til midlertidige afværgetiltag over for grundvandsforureningen på ejendommen. Adv. [...] opfordrede samtidig Lundtoft Kommune og Miljøstyrelsen til at kommentere notatets indhold.

Miljøstyrelsen svarede den 3. juli 2002 adv. [...], at:

"Miljøstyrelsen bemærker, at de i Rambølls notat foreslåede afværgetiltag overfor grundvandsforureningen er udvidet i forhold til det oprindelige forslag i Rambølls rapport fra maj 2002. Styrelsen finder imidlertid, at de i notatet foreslåede afværgetiltag overfor grundvandsforureningen overholder vilkåret i styrelsens afgørelse af 31. maj 2002, i hvilken klagen ikke tillægges opsættende virkning i et nærmere defineret omfang."

4. Påbudets indhold

Lundtoft Kommunes påbud af 4. april 2002 har følgende ordlyd:

"På baggrund af ovenstående påbydes du hermed i henhold til § 48, stk. 1 i lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord at:

Fjerne det olieforurenede jord og genoprette den hidtidige tilstand i forureningsområdet, hvilket skal kunne dokumenteres."

5. Klagens indhold

Med henvisning til § 82 stk. 1 i Lov om forurenede jord fremsatte [...] den 1. maj 2002 en klage over påbuddet fra Lundtoft Kommune. [...] finder, at kommunens påbud må anses for ugyldigt, idet:

- "Et påbud ifølge jordforureningslovens § 48, stk. 1 forudsætter, at forureningen indebærer en miljø- eller sundhedsrisiko".
- Et påbud er "ikke gyldigt, såfremt påbuddet ikke er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, det vil sige de økonomiske konsekvenser af påbuddet skal stå i rimeligt forhold til den miljø- eller sundhedsrisiko, der skal imødegås ved påbuddet".
- I nærværende sag indeholder Lundtoft Kommunes påbud imidlertid ingen oplysninger omkring hvorvidt forureningen udgør en miljø- eller sundhedsrisiko, eller at der i påbuddet skal tages hensyn til proportionalitetsprincippet.

6. Parternes yderligere bemærkninger

6.1 Bemærkninger fra [...]

Med brev af 29. august 2002 anmodede adv. [...] Lundtoft Kommune om at træffe afgørelse om, hvorvidt de af Rambøll i rapporten af maj 2002 foreslåede afhjælpende foranstaltninger var tilstrækkelige til at opfylde kommunens påbud. Hvis dette ikke var tilfældet, ønskede adv. [...] oplyst, hvilke yderligere foranstaltninger kommunen stillede krav om.

6.2 Bemærkninger fra Lundtoft Kommune

Med brev af 4. september 2002 gav kommunen adv. [...] følgende svar:

" For den del der gælder afværgeforanstaltninger uden for bygningen kan Lundtoft Kommune godkende de af Rambøll i rapporten af maj 2002 foreslåede anbefalinger".

De anbefalede foranstaltninger kan dog ikke opfylde kommunens påbud om oprensning fordi de ikke sikrer indeklimaet og nedbrydning af den benzen der er under beboelsen. Kommunen anmoder om, at der udarbejdes forslag til, hvordan en aktiv indsats kan sikre indeklimaet og en nedbrydning af den benzen der er under bygningen, ud fra nedenstående argumentation:

- "I luftprøven (P1) udtaget i isoleringen under beboelsens betongulv, er der påvist 77 mikrogram benzen/m³."

- Rambøll skriver i rapporten, at Miljøstyrelsen anser en fortyndingsfaktor på 100 som et konservativt skøn over reduktion af poreluftskoncentrationens transportbidrag gennem et betongulv til indekoncentrationen, og at det derfor vurderes, at det ikke udgør nogen fare for indeklimaet.”
- Sønderjyllands Amt har oplyst kommunen om, at reduktionen kan variere fra 5 til 1.000, hvorfor der kan være fare for alvorlige indeklimaproblemer, idet benzen er kræftfremkaldende. Amtet mener derfor, at Rambøll skal komme med forslag til hvordan man aktivt kan sikre indeklimaet og nedbrydning af den benzen der er under beboelsen. Der kan evt. etableres beluftningsdræn.
- Den 27. august 2002 ringede kommunen til Rambøll og informerede om Amtets oplysninger. Rambøll svarede, at reduktionen i poreluftskoncentrationen holdt stik, fordi det er et nyt betongulv med dampspærre. Rambøll kunne ikke oplyse hvilken type dampspærre der var anvendt. Kommunen kan derfor ikke udelukke, at benzendampe vil kunne opløse dampspærren og dermed øge risikoen for indeklimaproblemer.
- ”Rambøll skriver bl.a. i notat dateret den 28. august 2002, at de vurderer, at etablering af passiv ventilation ikke vil have synlig effekt på nedbrydning af forureningen under beboelsen. Rambøll foreslår, at der etableres en permanent løsning til sikring af øget luftskifte opad gavlvæggen ved etablering af 2 ventilationsriste i fundamentet”.

6.3 Yderligere bemærkninger fra [...]

Med brev af 20. september 2002 fremkom adv. [...] med bemærkninger til kommunens breve af henholdsvis 23. maj 2002 og 4. september 2002 samt sagen i øvrigt. Af brevet fremgår blandt andet:

”Lundtoft Kommune anfører i skrivelsen af 23. maj 2002, at kommunen ikke på det foreliggende grundlag kan tage stilling til, om kommunen kan acceptere, at der efter oprensningen efterlades en restforurening.

Når Lundtoft Kommune efterfølgende ikke har kunnet tage stilling til, om kommunen kan acceptere en restforurening, kan påbudet alene forstås således, at der er tale om et påbud om fuldstændig oprensning.

I denne sammenhæng skal det i øvrigt fremhæves, at det ville være i strid med det forvaltningsretlige krav om klarhed, såfremt påbudet alene blev fortolket som et påbud om delvis oprensning, og såfremt kommunen efter en delvis oprensning af forureningen skulle kunne udstede et påbud om yderligere oprensning på selvsamme grundlag som det første påbud. Lundtoft Kommune har efterfølgende ved skrivelsen af 4. september 2002 meddelt følgende:

”For den del, der gælder afværgeforanstaltninger uden for bygningen, kan Lundtoft Kommune godkende de af Rambøll i rapporten af maj 2002 foreslåede anbefalinger.”

Kommunen har altså frafaldet kravet/påbudet om fuldstændig oprensning, således at kommunen nu blandt andet tiltræder Rambølls anbefalinger om, at så meget så muligt af den forurenede jord fjernes, og at det af bygnings- og gra-

vetekniske årsager er nødvendigt at efterlade en mindre restforurening under bygningens nordlige del.

Det skal fremhæves, at der i relation til jordforureningslovens § 48 ikke er forskel på, om påbudet vedrører hel eller delvis oprensning eller alternative foranstaltninger, idet det i alle tilfælde er en betingelse for udstedelse af påbudet, at påbudet skal afhjælpe påviste miljø- og sundhedsmæssige risici.

Med brev af 11. december 2002 fremsendte Rambøll to notater til kommunen som opfølgning på kommunens brev af 4. september 2002.

6.4 Høring af udkast til afgørelse

Miljøstyrelsen sendte den 11. januar 2006 et udkast til afgørelse i høring hos sagens parter samt amtet og embedslægen. Høringsfristen var fastsat til den 3. februar 2006. Ved høringsfristens udløb har Miljøstyrelsen modtaget tilbagemeldinger fra Lundtoft Kommune, Sønderjyllands Amt, samt adv. [...]. Kommunen og amtet har ingen kommentarer til udkastet. Adv. [...] bemærker, at [...] og OM vil kunne acceptere en afgørelse som varslet.

7. Miljøstyrelsens bemærkninger

7.1 Regelgrundlaget

Jordforureningslovens påbudsbestemmelser, herunder § 48, bygger på genopretningsprincippet. Genopretningsprincippet indebærer, at forurening som udgangspunkt skal fjernes svarende til situationen før forureningen indtraf, medmindre der foreligger en høj grad af sikkerhed for, en efterladt forurening (restforurening) hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko.

Det er i denne sammenhæng Miljøstyrelsens opfattelse at risiko for miljø og sundhed skal være velundersøgt således, at der kan ske genopretning eller tilsvarende afhjælpende foranstaltninger, der imødegår eventuelle risici for miljø og sundhed. Samtidig er det vigtigt, at fordele og ulemper, herunder omkostningerne, forbundet med de mulige tilsvarende foranstaltninger belyses, således at indsatsen kan fastlægges i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip.

Ved vurderingen af om der foreligger en høj grad af sikkerhed for, at en efterladt forurening hverken aktuelt eller i fremtiden vil udgøre en miljø- eller sundhedsmæssig risiko, skal der tages højde for en eventuel mere følsom arealanvendelse på et senere tidspunkt. Det kan således ikke uden videre lægges til grund, at de fysiske forhold på ejendommen, det vil sige eksisterende befæstelser og bygninger med videre, opretholdes uændrede.

Ved en efterfølgende afgørelse af om en given indsats skal iværksættes for at imødegå konsekvenserne af forureningen eller risiko for forurening, indgår imidlertid en vurdering af eksisterende fysiske forhold på ejendommen, herunder i hvilket omfang bygninger mv. er af permanent karakter. Som udgangspunkt anses f.eks. huse og offentlige veje for permanente, hvorimod f.eks. garager, carporte, udestuer og redskabsskure ikke kan karakteriseres som permanente.

7.2 Det tekniske grundlag - forureningsforholdene

På Miljøstyrelsens forespørgsel har Rambøll udarbejdet en statusrapport, dateret november 2005, med beskrivelse af bl.a. de udførte afhjælpende foranstaltninger, supplerende analyser af grundvand og poreluft, samt risikovurderinger som følger:

Afværgeforanstaltninger

Total bortgravning af forurenede jord er i sommeren 2003 gennemført inden for et felt på ca. 21 m² på det areal, hvor olietanken tidligere stod

Restforurening i jord

Rambøll vurderer, at restforurening kun er efterladt i et felt på ca. 3 m² under boligens nordlige del, dels under fundament, og dels under betongulv (støbt i 2002) i boligen. Restolie mængden vurderes til ca. 8 kg. Højeste koncentration af totalkulbrinter i restforureningen er målt til 5.900 mg/kg TS (under fundamentet). I den vandrette boring B8 er der under boligen og 0,5 m fra facaden (i dybden 1,3 m u terræn) målt en totalkulbrintekoncentration på 960 mg/kg TS, samt 180 mg/kg TS og 100 mg/kg TS i en afstand af hhv. 1 m og 2 m fra facaden. Den nærliggende skråboring B7 indikerer, at der ikke findes forurening i en dybde af ca. 3 m under terræn, idet PID-måling af alle jordprøver ligger på lavt niveau (< 5).

Indeklima

Ved poreluftmålinger under gulv i badeværelse (over restforurenede areal) er bl.a. målt benzen i koncentrationer på hhv. 77 µg/m³ (år 2002) og 0,46 µg/m³ (år 2003), samt totalkulbrinter i koncentrationer på hhv. 2.000 og 2.900 µg/m³. Ved kontrolmåling under gulv i stue (fjernest fra forureningen) er i 2003 målt benzen (0,40 µg/m³), totalkulbrinter (3.100 µg/m³) og C₉ – C₁₀ aromater (101 µg/m³). Baseret på beregninger med JAGG-modellen konkluderer Rambøll, at restforureningen ikke medfører risiko for uacceptabel påvirkning af indeklima i boligen.

Grundvandsforurening

Der er konstateret hhv. et sekundært, hængende vandspejl i ca. 1,5 m under terræn, og et dybereliggende, primært vandspejl i ca. 2,8 m under terræn. I prøve fra terrænnært grundvand i B1 (umiddelbart ved olietanken) blev i 2002 konstateret oliekomponenter i koncentrationer som meget stærkt overskred grundvandskvalitetskriterierne. Forureningen i dette område blev bortgravet i 2003. Inden bortgravningen blev der udført kontrolanalyser (juni/juli 2003) af vand fra det primære grundvandsmagasin (B5 og B10), hvorved der ikke blev påvist oliekomponenter. Rambøll konkluderer på denne baggrund, at restforureningen er uden risiko for den lokale drikkevandsindvinding, det primære grundvandsmagasin og uden risiko for recipienter.

7.3 Det tekniske grundlag - undersøgelses- og oprydningssomfanget

Omfanget af undersøgelser og afhjælpende foranstaltninger er nærmere beskrevet i Rambølls notat af november 2005.

Med baggrund i de supplerende undersøgelser finder Miljøstyrelsen sammenfattende, at forureningens udbredelse og karakter er forholdsvis godt belyst. Dog er udbredelsen af restforureningen under boligen ikke afgrænset i østlig retning.

Al forurening i jorden er bortgravet på et areal nordvest for boligen. Der er gravet til ca. 3,5 m under terræn inden for et felt på ca. 21 m², hvorved der er fjernet ca. 139 tons forurenede jord. Analyse af jordprøver fra udgravningens sider og bund dokumenterer, at al olieforurening er bortgravet. Der resterer således kun restforurening under boligen. Denne restforurening er af Rambøll anslået til ca. 9 tons jord med et totalt olieindhold på i alt ca. 8 kg. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at forureningens udbredelse ikke er afgrænset i østlig retning, hvorfor Rambølls vurdering af restforureningens udbredelse og mængde kan være underestimeret.

7.4 Det tekniske grundlag – afhjælpende foranstaltninger

Forurening uden for boligen

Miljøstyrelsen kan konstatere, at der er enighed mellem Lundtoft Kommune og [...] /Rambøll omkring oprensning af forurening uden for boligen. Det er endvidere Miljøstyrelsens opfattelse, at denne oprensning lever op til jordforureningslovens krav om genopretning, og at det foreliggende dokumentationsgrundlag er tilstrækkeligt.

Restforurening under boligen

På det tidspunkt (maj 2002), hvor [...] klagede over Lundtoft Kommunes påbud om oprensning, forelå kun én måling (P1) af poreluften under boligen. Lundtoft Kommunen fandt på det grundlag, at afværgeforanstaltninger var nødvendige for den forurening som fandtes under boligen, hvis der skulle opnås en tilstrækkelig sikkerhed for sundhed og miljø. Der er efterfølgende (juli 2003) foretaget supplerende poreluftanalyser som viser, dels at koncentrationen af benzen i poreluft under badeværelset (P2) nu er betydeligt lavere end ved målingen i april 2002 (P1), og dels at koncentrationen af oliestoffer i poreluft under badeværelset er på niveau med poreluften i en prøve (P3), udtaget under gulvet i stuen.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at koncentrationen af totalkulbrinter (THC) er usædvanligt høj i samtlige poreluftmålinger, og at koncentrationen er steget ved målingerne i juli 2003. Rambøll har ikke kommenteret dette forhold nærmere, og det fremgår f.eks. ikke, om Rambøll tilskriver det høje THC-niveau bidrag fra andre kilder udover olieforureningen.

Med udgangspunkt i P2 har Rambøll udarbejdet en fornyet risikovurdering af indeklima i boligen. På baggrund af de supplerende undersøgelser og fornyet risikovurdering finder Miljøstyrelsen det er sandsynliggjort, at der ikke er risiko for uacceptabel påvirkning af indeklima. Miljøstyrelsen kan endvidere tilslutte sig Rambølls forslag (af 28. august 2002 og 11. december 2002) om at etablere 2 stk. ventilationsriste i fundamentet (ved gavlvæggen).

Da forureningens udbredelse mod øst ikke er nærmere afgrænset, finder Miljøstyrelsen imidlertid, at Rambølls vurdering af restforureningens mængde og udbredelse er behæftet med nogen usikkerhed. Forurening vil eventuelt kunne mobiliseres og transporteres til den nærliggende drikkevandsboring. Miljøstyrelsen finder derfor, at en nærmere afgrænsning af restforureningens udbredelse i østlig retning er nødvendig for at bedømme, om der er risiko for grundvandet. Fornyet analyse af vandprøver fra boring B5, B10 og fra drikkevandsbrønden kan medvirke til at belyse denne risiko.

8. Miljøstyrelsens afgørelse

Lundtoft Kommune har ved sin afgørelse af 4. april 2002 lagt til grund, at der skal ske en genopretning af den hidtidige tilstand. Med hensyn til forurening under boligen har kommunen den 4. september 2002 præciseret, at der skal ske en aktiv indsats som kan sikre indeklima og nedbrydning af benzen under beboelsen, idet det ikke kan udelukkes, at den eksisterende dampspærre i betongulvet kan opløses af benzendampe og dermed øge risiko for indeklimaproblemer.

På det tidspunkt, hvor Lundtoft Kommunes påbud blev fremsat, var forureningens karakter og udbredelse ukendt, ligesom der ikke forelå et grundlag for vurdering af afværgeforanstaltninger og omkostninger forbundet dermed. Lundtoft Kommune havde dermed ikke grundlag for at foretage en konkret afvejning af forholdet mellem oprensningssomkostninger og miljø- og sundhedsrisiko.

Miljøstyrelsen finder dog, at det efter udførelsen af de supplerende undersøgelser og risikovurdering mv. er sandsynliggjort, dels at oprensning nordvest for boligen opfylder jordforureningslovens krav om sikkerhed for miljø og sundhed, og dels, at restforureningen under boligen ikke udgør en risiko for uacceptabel påvirkning af indeklima. Omvendt kan det ikke afvises, at restforureningen kan udgøre en risiko for påvirkning af grundvandet.

Hvis en afgrænsende undersøgelse kan eftervise, at restforureningens udbredelse, koncentration og mængde omtrentligt modsvarer Rambølls vurdering finder Miljøstyrelsen, at der ikke er behov for yderligere afhjælpende foranstaltninger i relation til restforureningen under boligen. Det forudsættes dog, at fornyede kontrolanalyser nedstrøms kildeområdet kan bekræfte, at det primære grundvand ikke er påvirket med oliekomponenter i koncentrationer som overstiger Miljøstyrelsens kvalitetskriterier.

Hvis det derimod konstateres, at restforureningen har en udbredelse, koncentration og/eller mængde som afviger væsentligt fra Rambølls foreliggende vurderinger, og/eller hvis vandanalyser viser at Miljøstyrelsens kvalitetskriterier for grundvandet er overskredet, så er der behov for fornyet risikovurdering og i givet fald forslag til foranstaltninger som kan tilvejebringe den fornødne sikkerhed for sundhed og miljø.

På ovenstående grundlag ændrer Miljøstyrelsen Lundtoft Kommunes afgørelse af 4. april 2002 til følgende undersøgelsespåbud:

1. Der udarbejdes forslag inkl. budget og tidsplan til nærmere afgrænsning af restforureningens udbredelse mod øst (og i dybden). Undersøgelsen baseres på minimum én boring gennem gulv (øst for B8), eller alternativt 1 stk. skråboring til mindst 3 m under terræn, og med startpunkt ved boligens facade mod nordøst. Fra boringen udvælges mindst 3 prøver til kemisk analyse for indhold af BTEX og totalkulbrinter.
2. Den afgrænsende undersøgelse gennemføres efter, at forslag er godkendt af Lundtoft Kommune.

3. Sideløbende med den afgrænsende undersøgelse udtages vandprøver fra boring B5, B10 og drikkevandsbrønden. Vandprøverne analyseres for indhold af BTEX og totalkulbrinter.
4. Der skal redegøres for det usædvanligt høje THC-niveau i poreluft under gulve i huset.
Risikovurdering udarbejdes for grundvandet i tilfælde af, at restforureningen jf. punkt 1) afviger væsentligt fra Rambølls tidligere vurdering, og/eller hvis der konstateres forurening i vandprøver fra B5, B10 og drikkevandsbrønden.
5. På baggrund af punkt 4) udarbejdes, om nødvendigt, forslag til afværgeforanstaltninger, inkl. budget og tidsplan, der kan sikre sundhed og miljø.

For tilrettelæggelse og udførelse af undersøgelser, risikovurdering og afværgeforanstaltninger henvises til Miljøstyrelsens vejledninger (1998) nr. 6, 7, 11 og 13. Med hensyn til risikovurdering og afværgeforanstaltninger skal det fremhæves, at der skal tages hensyn til både aktuel arealanvendelse og til en eventuel mere følsom arealanvendelse i fremtiden.

Forslag til undersøgelser skal være Lundtoft Kommune i hænde senest 6 uger efter dato for denne afgørelse.

Hvis Lundtoft Kommune finder, at der jf. påbudets punkt 4) og 5) er behov for supplerende undersøgelser og/eller afhjælpende foranstaltninger, skal kommunen fastsætte vilkår derom i et nyt påbud.

Eventuelle afværgeforanstaltninger skal fjerne miljø- og sundhedsrisiko ved hel eller delvis fjernelse af forurening jf. Miljøstyrelsens kvalitetskriterier. Ved delvis fjernelse af forurening tages udgangspunkt i løsninger som ikke indebærer længerevarende drift og monitoring. Ved efterladelse af eventuel restforurening skal det tilstræbes, at vilkår for udvaskning og naturlig nedbrydning ikke forringes.

Klage over Lundtoft Kommunes afgørelse kan indbringes for Miljøstyrelsen.

9. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan efter jordforureningslovens § 83 påklages til Miljøklagenævnet. Miljøklagenævnet er klagemyndighed for større eller principielle afgørelser efter Jordforureningslovens kapitel 5, herunder blandt andet § 48. Miljøklagenævnet afgør selv, om sagen er "større eller principiel".

Hvis De ønsker at klage, skal klagen indsendes til Miljøklagenævnet, jf. jordforureningslovens § 84, stk. 1. Klageberettiget er afgørelsens adressat. Det er herudover også enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald. Afgørelsen kan endvidere påklages af embedslægeinstitutionen, amtsrådet samt den myndighed, der har truffet afgørelsen i 1. instans, jf. jordforureningslovens § 84, stk. 2, jf. § 82.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, jf. jordforureningslovens § 85, stk. 1, jf. § 81, stk. 1 og 2.
Klagefristen udløber i denne sag således den 23. marts 2006.

En klage over et påbud har opsættende virkning, medmindre nævnet træffer afgørelse om andet, jf. jordforureningslovens § 85, stk. 2. Dette betyder, at såfremt afgørelsen påklages til Miljøklagenævnet skal påbuddet ikke efterkommes førend Miljøklagenævnet har afgjort sagen.

Miljøklagenævnet har følgende adresse:
Miljøklagenævnet
Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K

Et søgsmål til prøvelse af denne afgørelse ved domstolene skal være anlagt inden 12 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1.

Med venlig hilsen

Palle Boeck
Kontorchef

Ulla Lund

Kopi af denne afgørelse er sendt pr. post til:
[...], 6200 Aabenraa
[...], 6360 Tinglev

Kopi af denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Lundtoft Kommune, Gråstenvej 1, Felsted, 6200 Aabenraa, att. [...]
Sønderjyllands Amt, Amtsgården, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa, att. [...]
Embedslægeinstitutionen for Sønderjyllands Amt, Storetorv 10, 2., 6200 Aabenraa